

תכנית מתאר מקומית כוללנית
שפעם

261-0345462

נספח יישום ואמצעים משלימים

עדכון: אוקטובר 2020

צוות התכנון

גורדון אדריכלים ומתכנני ערים בע"מ	ראש צוות התכנון תכנון פיזי	דורית שפינט מריה נחטיגר
אביב AMCG	ניהול ואינטגרציה	שני חינקיס-ברק
אביב AMCG	חברה וקהילה	חן נאור
אביב AMCG	שיתוף ציבור	ענת ברקאי-נבו
אביב AMCG	תכנון סביבה	ליאת רווד
סדן-לובנטל בע"מ	כלכלה	רות לובנטל
טוך סרגוסי אדריכלות נוף	תכנון נוף	טלי טוך אנסאם קובטי
ש.קרני מהנדסי תנועה	תנועה תחבורה וכבישים	דורון מגיד זוהר לינדט
מ.רוזנטל מהנדסים בע"מ	תשתיות- מים, ביוב, ניקוז והידרולוגיה	מאיר רוזנטל ח'דר טבולה מורן נאמן
ענת אסתרליס	שימור	ענת אסתרליס

תוכן עניינים

עמ'	1. מבוא
3	2. שטחי מגורים, שטחים ומבני ציבור
4	3. פיתוח הכלכלה המקומית
6	4. שימור המורשת הבנויה
8	6. מערך התנועה והתחבורה
10	7. פיתוח ושיפור חזות היישוב
11	8. שיפור ושדרוג תשתיות
12	9. סביבה
13	

מבוא

הצורך בנספח יישום

תכנית מתאר כוללת הינה כלי סטטוטורי-תכנוני הכולל הוראות ותשריט מחייבים ונספחים נוספים, שהינם במעמד מנחה או מסמכי רקע שסייעו להכנת התכנית. מסמכי התכנית המחייבים מוגבלים באפשרותם לקבוע כלי מימוש וסדרי עדיפויות לפיתוח. נספח היישום, נועד להוות כלי בידי פרנסי הישוב לקביעת אסטרטגיה וייזום פרויקטים כאמצעים משלימים להגשמת חזון היישוב וכיווני הפיתוח שתכנית המתאר הכוללתית מתווה.

חזון התכנית המוצעת

שפרעם תהווה עיר מרכזית וייחודית במרחב, המנצלת את יתרונות המיקום שלה והמגמות הייחודיות המאפיינות את אוכלוסייתה המגוונת. זאת לצורך פיתוחה וצמיחתה הפיזית, הכלכלית והחברתית ועליית מעמדה כעיר דומיננטית ומושכת המספקת איכות חיים גבוהה לאוכלוסייתה ולמבקריה, ותוך שימור ייחודיותה ההיסטורית, החברתית והתרבותית. מטרת העל לתכנון: חיזוק העיר כך שתהווה נדבך בפיתוח העירוני המודרני עבור האוכלוסייה הלא יהודית במרחב, תספק איכות חיים ורמת חיים נאותה לכלל תושביה, תוך צמיחה חברתית וכלכלית.

מגבלות נספח היישום

מסמך האמצעים המשלימים אינו מחליף 3 אמצעים החשובים לניהול ופיתוח הישוב:

- תכנית אסטרטגית לפיתוח: תכנית המגדירה יעדים ברורים לטווח קצר ופורטת תכנית עבודה לכל אגפי עיריית שפרעם, במטרה להשיג יעדים אלו.
 - יעוץ ארגוני לרשות המקומית: גיבוש מבנה ארגוני של עיריית שפרעם וגופי סמך אפשריים, כך שהרשות תוכל לנהל את המשימות הרצויות עבורה לאורך זמן.
 - תכנית חברתית – קהילתית: תכנית לפיתוח חברתי ורתימת הקהילה המקומית לפיתוח היישוב, יצירת מנהיגות מקומית, חיזוק הקשרים בין קהילות וכדומה.
- קידום שלושת התהליכים הנ"ל יסייעו לקידום היישוב בהיבט החברתי-כלכלי וליישום תכנית המתאר.

מבנה ותכולת נספח היישום

הנספח כולל אמצעים משלימים שאינם מוצאים ביטוי במסמכים הסטטוטוריים המחייבים של תכנית המתאר הכוללתית ואינם קשורים בהכרח לחוק התכנון והבניה. חלק מאמצעים אלו מוזכרים בנספחים המנחים של התכנית ומובאים כאן באופן מרוכז, בחלוקה לענפי הפיתוח תוך הצבעה על סדרי עדיפויות לקידום. הנושאים העיקריים שהמסמך פורט כלים לקידומם ויישומם הם: שטחי מגורים, שטחים ומבני ציבור, פיתוח הכלכלה המקומית, שימור המורשת הבנויה, פיתוח ענף התיירות, מערך התנועה והתחבורה, פיתוח ושיפור חזות היישוב, שיפור ושדרוג תשתיות, סביבה. הכלים המפורטים כוללים כלי מדיניות ושיתופי פעולה, כלי תכנון וכלים משלימים נוספים בפעילות המוניציפלית.

פעולות ליישום לפי ענפי פיתוח | שטחי מגורים, שטחים ומבני ציבור

סדר עדיפות	גופים שותפים/מממנים	אמצעים ליישום	יעד
1	<ul style="list-style-type: none"> יזמי תכנון ושיווק ממשלתיים (משהב"ש, רמ"י, "דירה להשכיר", החברות המשכנות) 	<ul style="list-style-type: none"> ניתוח צרכי דיור של קבוצות אוכלוסייה קיימות ופוטנציאליות ואפיון צרכי דיור בכלל, דיור להשכרה ופוטנציאל לדיור ציבורי. הקצאת אחוז דיור מסוים למחוסרי קרקע בכל שלבי הפיתוח והכנת מסמך המגדיר את הקריטריונים היישוביים לזכאות להיכלל כ"בן מקום מחוסר קרקע" ביישוב. טיפול ואכיפה כנגד בניה בלתי חוקית, אשר פוגמת באפשרות המימוש של התכנית התקפות וגורמת לחוסר צדקת חלוקתי 	<p>הגדלת היצע הדיור לבני המקום מחוסרי הקרקע, גיוון היצע הדיור ועידוד שוק השכירות</p>
1	<ul style="list-style-type: none"> משרד החינוך החברה למשק וכלכלה של השלטון המקומי מפעל הפיס הוועדה המקומית והמחוזית לתכנון ובניה, מנהל התכנון משרד המשפטים – אשכול הנדל"ן 	<ul style="list-style-type: none"> הכנת תכנית אב לחינוך, אשר תתייחס ל: תחזיות התלמידים על רקע קצב האכלוס הצפוי בפועל, מיקום מוסדות החינוך לסוגיהם ותיעדוף פיתוחם, לרבות מעונות יום, מימון הפיתוח והיבטים תפעוליים, כולל: חלוקת היישוב לאזורי רישום, הסדרת הפקעות ורישום מגרשים ע"ש המועצה המקומית, תנאי פיתוח בהיתרי בניה וכדומה הכנת מסמך עקרונות שיכתיב את המנגנון להקצאת שטחי ציבור וכן שימושי ציבור בשטחים סחירים/מגורים בתכניות מפורטות ובשלבי מתן היתר בניה. קידום מנגנון והקמת קרן ייעודית לצרכי ציבור, בה יופקדו כספים שיגבו מבעלי נכסים שבנו שלא ע"פ תכנית/היתר ובהתאם לא ניתן להפריש קרקע לצרכי ציבור. 	<p>התאמת פיתוח שירותי הציבור לפיתוח המגורים</p>
2	<ul style="list-style-type: none"> המרכז לשלטון מקומי 	<ul style="list-style-type: none"> הכנת מסמך עקרונות שיכתיב את המנגנון להקצאת שטחי ציבור וכן שימושי ציבור בשטחים סחירים/מגורים בתכניות מפורטות ובשלבי מתן היתר בניה. 	<p>פיתוח במתחמים החדשים בזיקה למרקם הקיים</p>
2	<ul style="list-style-type: none"> המחלקה לשירותים חברתיים משרד הרווחה והשירותים החברתיים (מטה ומחוז צפון וחיפה) רשויות מקומיות שכנות/בעלות צרכים משותפים 	<ul style="list-style-type: none"> הכנת תכנית עבודה רב שנתית, הכוללת הגדרת צרכים ומיפוי פערים בשירותי הרווחה המסופקים לתושבי היישוב וביישוב, התווית סדרי עבודה ועדיפויות ואיתור מקורות מימון ותמיכה ואמצעי תפעול לשירותי אלה. איתור מגרשים מתאימים לצרכי הרווחה המגוונים הידועים/שיגזרו מתוך התכנית הרב שנתית קידום שילוב דירות עבור אוכלוסיות רווחה ייעודיות (מגורים בקהילה) בפרויקטים חדשים בכלל, ובקרקע מדינה בפרט 	<p>שיפור השירות הציבורי בתחום רווחה והשירותים החברתיים</p>
3	<ul style="list-style-type: none"> המרכז לשלטון מקומי משרד התרבות והספורט 	<ul style="list-style-type: none"> הקמת חברה עירונית לתרבות ופנאי ו/או הצטרפות לחברה למתנ"סים וכד'. הכנת תכנית עבודה רב שנתית, הכוללת הגדרת צרכים ומיפוי פערים, התווית סדרי 	<p>שיפור השירות הציבורי בתחום התרבות והפנאי</p>

סדר עדיפות	גופים שותפים/ מממנים	אמצעים ליישום	יעד
	<ul style="list-style-type: none"> • החברה למתנ"סים מפעל הפיס 	<p>עבודה ועדיפויות ואיתור מקורות מימון ותמיכה ואמצעי תפעול לשירותי תרבות ופנאי ביישוב.</p> <ul style="list-style-type: none"> • קידום הקמת מוסדות ופעילות תרבות, פנאי וספורט. • קידום הקמת והפעלת מרכז צעירים לצרכי היישוב ויישובים שכנים. 	
3	<ul style="list-style-type: none"> • האגף למעונות יום ומשפחתונים במשרד הכלכלה המרכז לשלטון מקומי 	<ul style="list-style-type: none"> • איתור אתרים ונכסים להקמת מעונות יום (במסגרת תכנית האב לחינוך כמפורט לעיל). • הגשת בקשה למשרד הכלכלה לקבלת תקציב לבינוי מעונות יום, ע"פ התייעדוף. 	<p>הקמת מעונות יום ברחבי היישוב: מענה למחסור וקידום תעסוקת נשים</p>

פעולות ליישום לפי ענפי פיתוח | פיתוח הכלכלה המקומית

יעד	אמצעים ליישום	גופים שותפים/מממנים	סדר עדיפות
פיתוח מזורז של אזורי התעסוקה והקמת חברה כלכלית ומינהלת לאזור התעסוקה	<p>הקמה ואיוש מקצועי של החברה הכלכלית לשפרעם ובתוכה - מינהלת ייעודית לשיווק, פיתוח וניהול של אזורי התעסוקה</p> <ul style="list-style-type: none"> שיווק, פיתוח וניהול אזורי התעסוקה שיווק מגרשים באזורי התעסוקה תמיכה כספית וניהולית ליזמים מתחילים פעולות למשיכת חברות וארגונים עם פעילויות כלכליות שמבוססות על לוגיסטיקה ואחסנה לאזור התעסוקה של שפרעם (כדוגמת א.ת. שוהם וא.ת. אחרים) תוך ניצול הקרבה לנמל חיפה ליצוא וליבוא עידוד כניסת תעסוקות שלא התמקמו עד כה בשפרעם (מפעלי מיד-טק והיי-טק) וכדומה. לעיר ולמתחמי התעסוקה בה עידוד גלישת משרדים של בעלי מקצועות חופשיים, מרפאות פרטיות וציבוריות וכדומה של תושבי שפרעם ושל תושבי ישובים אחרים בסביבה אל העיר עידוד הכניסה של רשתות מזון, אופנה, מזון מוכן, מוצרי חיפוש וכד' ויזמים בתחום הבילוי והפנאי אל השטחים המסחריים במבואות העיר ולאורך הרחובות הראשיים שלה בחינת אפשרויות למתן הלוואות נוחות, הקלות בתשלומי ארנונה לתקופה מסוימת וכדומה ובחינת החלופות לפיזור הפעילויות הכלכליות באזורי העיר השונים מיתוג העיר כמוקד תעסוקה, תיירות, נופש, בילוי ופנאי לתושבי העיר, לתושבי היישובים הסמוכים ולכלל האוכלוסייה 	<ul style="list-style-type: none"> מועצת העיר משרד הכלכלה משרד ראש הממשלה יועץ רוה"מ לענייני כלכלה במגזר הערבי 	1
הגברת השתתפות נשים בשוק העבודה	<ul style="list-style-type: none"> הקמת מערך ציבורי לעידוד תעסוקת נשים הקמת מסגרות מסובסדות לגיל הרך הקמת מענה לחינוך בלתי פורמאלי לאורך כל שעות היום 	<ul style="list-style-type: none"> מועצת העיר משרד הכלכלה משרד הרווחה משרד החינוך ג'וינט ישראל יועץ רוה"מ לענייני כלכלה במגזר הערבי 	3
חיזוק האיתנות הכלכלית של העיר	<ul style="list-style-type: none"> קידום הפעילות הכלכלית בעיר במרחב ועל ציר הזמן, באמצעות הגדרת יעדים ותוכניות עבודה מפורטות. ניצול הפוטנציאל הקרקעי של (נכסי עיריית שפרעם והגברת המימוש של נכסים מניבים). איגום משאבים (משרדי ממשלה, מקורות עצמיים, משקיעים, קרנות, שותפויות פרטי- ציבורי בנושאי תשתית, שירותים ופנאי). 	<ul style="list-style-type: none"> מועצת העיר בשיתוף החברה כלכלית והגוף המנהל של אזור התעשייה משרדי ממשלה גופים וולונטריים 	2

יעד	אמצעים ליישום	גופים שותפים/ממנים	סדר עדיפות
	<ul style="list-style-type: none"> הסברה, מיתוג ושיווק של העיר ושל מבואותיה כמוקדי תעסוקת משרדים ושירותים פרטיים וציבוריים. 		
פיתוח ויצירת מקומות עבודה חדשים	<ul style="list-style-type: none"> ריכוז תהליכי הכשרה והכוונה לעסקים ומועסקים פוטנציאליים ופיתוח הזדמנויות למגזרים ייעודיים: נשים, אקדמאים, צעירים (קורסי הכשרה, גיוס עובדים). הקמת מרכז עסקים לעידוד יזמות וסיוע לעסקים קטנים ובינוניים (במסגרת החברה הכלכלית לשפרעם). 	<ul style="list-style-type: none"> החברה הכלכלית הגוף המנהל של אזור התעשייה משרד הכלכלה יועץ רוה"מ לענייני כלכלה במגזר הערבי 	3
הנגשה של שירותים כלכליים, ציבוריים וחברתיים לתושבי העיר ולתושבי הסביבה	<ul style="list-style-type: none"> פיתוח מוקדים שכונתיים משולבים של תעסוקה, מסחר ושירותים קהילתיים. עידוד השימוש של תושבי העיר והסביבה בשירותים ציבוריים ובשירותי פנאי ורווחה פרטיים בתוך העיר ובמבואותיה. הירתמות לעידוד הקידום של מערך התחבורה הציבורית המתוכננת, הן של מערך הרכבות הקלות והן של תחבורה רבת קיבולת אחרת לעיר ולאזורי התעסוקה שלה. 	<ul style="list-style-type: none"> החברה הכלכלית לשפרעם מועצת העיר משרד התחבורה יועץ רוה"מ לענייני כלכלה במגזר הערבי 	4

פעולות ליישום לפי ענפי פיתוח | שימור המורשת הבנויה

סדר עדיפות	גופים שותפים/ממנים	אמצעים ליישום	יעד
1	הועדה המחוזית, מינהל התכנון העירייה, הועדה לתו"ב	<p>נושא שמירה על נצפות העיר העתיקה ושמירה על קו הרקיע שלה יבחן בכל תכנית מפורטת למתחמי תכנון 2, 3, 4, 5, 6 בעת התכנון, בבינוי ולאורך הצירים המובילים לגבעת העיר העתיקה.</p> 	שמירה על קו הרקיע של העיר העתיקה
1	הועדה המחוזית, מינהל התכנון העירייה, הועדה לתו"ב	<ul style="list-style-type: none"> עריכת תכנית מפורטת למתחם 1 שתכלול גם היבטי שימור פרק הוראות למבנים ומתחמים לשימור יכלול הוראות לשימור מתחמים היסטוריים, חובת תיעוד כתנאי להיתר, הגבלת נפחי בניה, חומרי גמר, שמירה על המבנים והאתרים ההיסטוריים. ניצול זכויות בניה מאושרות ומוצעות במתחם זה יעשה במגרשים ריקים/לא מבונים שאינם בעלי ערכים היסטוריים או מתחמיים לשימור. 	<p>עריכת תכנית שימור למרחב העיר ההיסטורית (מתחם תכנון 1) בדגש על מתחם העיר העתיקה</p>
1	העירייה הועדה לתו"ב המועצה לשימור אתרים	<p>מסמך הנחיות מרחביות לעיצוב שיפוץ או תוספות (של זכויות מוקנות בלבד) יוכן למתחם השימור בהקדם האפשרי על בסיס נספח השימור המילולי המצורף לתכנית זו והשלמתו ככל הנדרש.</p>	עריכת מסמך הנחיות מרחביות לתוספות בשטח העיר העתיקה
1	העירייה, הועדה לתו"ב, המועצה לשימור אתרים	<ul style="list-style-type: none"> גיבוש כללים לתוספות בניה בגין זכויות מאושרות במתחם לשימור - העיר העתיקה של שפרעם, באופן בו לא יפגעו מבנים לשימור תוך ניצול זכויות בניה מאושרות. ניתן למימוש ע"י ניסוח מסמך הנחיות מרחביות, ראה סעיף קודם. 	שימור מבנים בעלי ערך ארכיטקטוני / היסטורי
1	העירייה, הועדה לתו"ב, המועצה לשימור אתרים גורמים וארגונים מקומיים - הכנסיה, בתי ספר, מרכזים קהילתיים וכד'	<ul style="list-style-type: none"> הקמת ועדה שימור עירונית עפ"י התיקון הרביעי לחוק התכנון והבניה. הכנת תכנית שימור לישוב והכרזה על מבנים לשימור- ראה סעיפים קודמים 	הקמת ועדת שימור עירונית
1	הועדה המחוזית, מינהל התכנון,	<p>תכניות מפורטת לכל המתחמים ילוו בנספחי שימור.</p>	שילוב אתרים היסטוריים וארכיאולוגיים

סדר עדיפות	גופים שותפים/ממנים	אמצעים ליישום	יעד
	העיריה, הועדה לתו"ב, רשות העתיקות	אתרים ארכיאולוגיים ואתרים היסטוריים ישומרו וישולבו בפיתוח המוצע כאזורים לתיירות, שטח ציבורי פתוח, מבני ציבור, בהתאם לייעודי הקרקע בתכנית ולטובת הציבור.	בתכנון לטובת המרחב הציבורי
1	הועדה לתו"ב, העיריה, רשות העתיקות (ככל הנדרש)	תנאי לתכנית פיתוח במרחב הציבורי או תנאי להיתר לעבודות פיתוח במרחב הציבורי יהיה עריכת תיק תיעוד מתחמי שממני יגזרו הנחיות עיצוביות לעיצוב המרחב הציבורי.	תכניות או עבודות פיתוח במרחב הציבורי

פעולות ליישום לפי ענפי פיתוח | מערך התנועה והתחבורה

יעד	אמצעים ליישום	גופים שותפים/מממנים	סדר עדיפות
שיפור ושדרוג דרכים מקומיות	<ul style="list-style-type: none"> קידום תכנון מפורט וביצוע לשינויים נבחרים בכבישים קיימים, תוך מתן עדיפות לתנועת הולכי רגל (בחינת תכנון רחובות משולבים). ביסוס התכנון על הנחיות עדכניות לתכנון רחובות בערים והתאמה למצב פיזי קיים. 	<ul style="list-style-type: none"> מועצת העיר 	1
מערך שבילים להולכי רגל	השלמת תכנון וביצוע מערך שבילים להולכי רגל, תוך שילוב תשתית תומכת של תאורה ונטיעות, פינות עצירה ועוד. בהתאם להתוויה המוצעת בנספח הנופי/ נספח התחבורה.	<ul style="list-style-type: none"> מועצת העיר משרד התחבורה 	1
רחובות איברהים נימר חוסן וכאמל ג'ונבלאט	שינוי חתך הרחוב (בעיקר בקטעים בעלי חזית מסחרית) לנתיב אחד לכל כיוון וחניות מקבילות בשני צידי הכביש. כולל הרחבת מדרכות ותוספת ריהוט רחוב.	<ul style="list-style-type: none"> מועצת העיר 	1
תכנון תנועת של מרכז העיר הוותיק	<ul style="list-style-type: none"> קביעת גבולות מדויקים למתחם. תכנון המתחם כאזור מיתון תנועה. בחינת האפשרות להגביל כניסת כלי רכב לדיירי האזור ולמורשים נוספים בלבד. תכנון והסדרת חניות לאורך הרחובות ההיקפיים למתחם ובחניונים סמוכים. 	<ul style="list-style-type: none"> מועצת העיר משרד התחבורה משרד התיירות 	1
כביש מאסף (טבעת) צפוני	<ul style="list-style-type: none"> קביעת תוואי הכביש ותכנון מפורט, כולל מיקומי תחנות לתח"צ רבת קיבולת (BRT). 	<ul style="list-style-type: none"> מועצת העיר משרד התחבורה 	1
פיתוח מערך התחבורה הציבורית	<ul style="list-style-type: none"> קידום תכנית אב/מדיניות לתחבורה ציבורית ביישוב, שתתייחס לשינויים המתוכננים במרחב שפרעם: הפעלת הרק"ל, ציר תאו"ם (תעבורת אוטובוסים מהירה), התפתחות העיר וכד' ותשפר את הקישוריות למוקדים מרכזיים כגון מוסדות חינוך, תרבות ואזורי התעסוקה. 	<ul style="list-style-type: none"> מועצת העיר משרד התחבורה נת"י 	2
חניון רכב כבד וחניון תפעולי לאוטובוסים	<ul style="list-style-type: none"> שילוב חניון לרכב כבד וחניון תפעולי לאוטובוסים בתכנית המפורטת לאזורי התעסוקה, כמוצע במתחם 11. הכנת תכנית מפורטת לביצוע. 	<ul style="list-style-type: none"> מועצת העיר משרד התחבורה רמ"י משרד הכלכלה 	2
BRT	<ul style="list-style-type: none"> תיאום לגבי תכנון מסלול הקו (האם רק עד מתח"ם גלעם, או ישיר לחיפה), תחנות, תדירות, שעות פעילות ומפעיל. 	<ul style="list-style-type: none"> העירייה משרד התחבורה 	2
דרכים חדשות במתחמי הפיתוח החדשים	<ul style="list-style-type: none"> קידום תכנון מפורט לדרכים, במסגרת תכניות מקודמות למתחמים חדשים. התכנון מבוסס על הנחיות עדכניות לתכנון רחובות בערים. 	<ul style="list-style-type: none"> מועצת העיר משהב"ש רמ"י 	3
רכבל	<ul style="list-style-type: none"> קידום תכנון הרכבל המוצע, מתחנת הרק"ל (מחלפון שפרעם) לאזור המצודה. 	<ul style="list-style-type: none"> מועצת העיר משרד התחבורה משרד התיירות 	3

פעולות ליישום לפי ענפי פיתוח | פיתוח ושיפור חזות הישוב (אדריכלות, אדריכלות נוף)

יעד	אמצעים ליישום	גופים שותפים/מממנים	סדר עדיפות
טיפול המרחב הציבורי כליבה של הקהילה	<ul style="list-style-type: none"> קידום חוקי עזר להנחיות אדריכליות/למרחב העירוני, כגון- הנחיות לנושא השילוט, הנחיות בעניין שיפוץ/שדרוג החזיתות וכד', לפעול לקביעת הנחיות מרחביות בנושא 	<ul style="list-style-type: none"> עיריית שפרעם בשיתוף הועדה המרחבית 	3
חיבור הקהילה לפיתוח העירוני וסביבת המגורים	<ul style="list-style-type: none"> ייזום פעולות ברוח Public PPS (Projects for Spaces) - עיצוב המרחב האורבני להקמת מרחבים ציבוריים על ידי דרבון להתחדשות במקומות שיש להם ערך מקומי רב בקהילה. לדוגמא: מתחם המצודה והרחבות הסמוכים - הפיכת השטח הסובב לשצ"פ הכולל טיילת ונקודות תצפית, מעגלי תנועה – בחינת ריצוף מעגלי תנועה מרכזיים והפיכתם למרחב הולכי רגל באירועים וחגים, גרעין הישוב הוותיק – הפיכתו למדרחוב, הרחבות כמקומות- הרחובות לא רק כפונקציה להעברת אנשים ורכבים, אלא בעלי תפקיד בהחייאת חיי החברה והכלכלה של הקהילה ושיפור הרחוב כמקום בטיחותי וכמקום שהקהילה יכולה לשהות. זאת על ידי שינוי חתך הרחוב לטובת הולכי רגל ועסקים מקומיים. 	<ul style="list-style-type: none"> רשות המקומית משרד התיירות משרד החקלאות ופיתוח הישוב 	2
שיפור המערכת הירוקה הפתוחה ותכנון שימנף אותה	<ul style="list-style-type: none"> הכנת תכנית אב נופית שתכלול את המצב הקיים והמתוכנן. הכנת כרטיסי פרוייקט לכל שצ"פ, עם הנחיות מיוחדות, נושאים לפיתוח, סדרי עדיפויות ואומדן עלויות. יצירת שביל סובב ישובי המשמש כטיילת בתפר שבין הישוב לשטחים הפתוחים. הכנת "שפת רחוב", שתהווה מעין ספרייה של פרטים מנחים שתדגיש ותפתח את רוח המקום. 	<ul style="list-style-type: none"> רשות המקומית קרן לשטחים פתוחים 	1
שיפור המרחב הציבורי הפתוח בשכונות הקיימות הצפופות	<ul style="list-style-type: none"> יצירת מנגנון שיאפשר השכרת שטחים פרטיים לא מבוזנים לשם פיתוח שצ"פים (חלקות חקלאיות פרטיות ככלל ובוסתנים בפרט) ע"י עירייה פתיחת חצרות של מוסדות ציבור לאחר שעות הפעילות (בתי ספר, מבני דת וכו') לשימוש התושבים. 	<ul style="list-style-type: none"> משרד להגנת הסביבה ביטוח לאומי (הנגשה) משרד התיירות 	4
החזרת הרחוב לאזרח	<ul style="list-style-type: none"> פיתוח מסמך מדיניות מחייב של שטחים פתוחים, שיהיה תנאי לכל תכנון תנועתי ותכנון תשתיות. מסמך המדיניות ייתן דגש על מערכת ירוקה של הולכי רגל ורוכבי אופניים בתחום הכבישים. 	<ul style="list-style-type: none"> משרד התחבורה משרד הבינוי והשיכון 	4
הנגשת השטחים הפתוחים כמערכת ירוקה לרווחת הציבור	<ul style="list-style-type: none"> יצירת מערכת שבילים מקשרת ליערות ולשמורות הסובבות. תכנון היער עם התושבים ובניית מערכי לימוד פעילים. הכנת תוכנית רעיונית לפארק העירוני והיער סמוך. 	<ul style="list-style-type: none"> קק"ל משרד הגנ"ס קרן לשטחים פתוחים 	2

פעולות ליישום לפי ענפי פיתוח | תשתיות

סדר עדיפות	גופים שותפים/מממנים	אמצעים ליישום	יעד
1	<ul style="list-style-type: none"> תאגיד המים והביוב המקומי סובב שפרעם רשות המים משרד השיכון עיריית שפרעם 	<ul style="list-style-type: none"> עדכון של תכניות האב למים, ביוב הקיימות. שיפור משמעותי של מערך התשתיות העירוני והתאמתן לחיסכון במים, צמצום פחת המים, חיסכון בחשמל, צמצום הזיהום, מניעת הצפות בימי הגשמים וכו'. חידוש תשתיות המים, ביוב. ביצוע תחזוקה רציפה למניעת נזקים עתידיים. תוספת מתקנים הנדסיים בריכות מים / תחנות שאיבה לביוב / תחנות שאיבה למים אזור לחץ עליון שידרוג קוי ביוב מאספים ראשיים. תוספת נפח איגום מים משמעותית לרשות. 	שיפור תשתיות מים וביוב והתאמתן לכמות האוכלוסיה הקיימת והמתוכננת
1	<ul style="list-style-type: none"> רשות הניקוז רשות המים משרד השיכון עיריית שפרעם 	<ul style="list-style-type: none"> עדכון של תכנית האב לניקוז הקיימת שיפור מערך התשתיות העירוני הקיים והתאמתן לשינויי התכסית בתחומי היישוב על מנת למנוע הצפות בימי גשם. חידוש תשתיות קיימות. ביצוע תחזוקה רציפה בתשתיות קיימות להקטנת נזקים עתידיים. תוספת נפח איגום מים משמעותית לרשות. 	שיפור התשתיות ניקוז והתאמתן לכמות האוכלוסיה הקיימת והמתוכננת
1	<ul style="list-style-type: none"> רשות הניקוז עיריית שפרעם 	<ul style="list-style-type: none"> המשך תכנון וביצוע מתקני ריסון איגום וויסות נגר עילי בשטחים במעלה האגן. 	הסדרת ניקוז נגרי עילי ומניעת שיטפונות

פעולות ליישום לפי ענפי פיתוח | סביבה

יעד	אמצעים ליישום	גופים שותפים/מממנים	סדר עדיפות
הסדרת מערך הביוב והניקוז	<ul style="list-style-type: none"> צמצום מפגעים סביבתיים ותברואיים ע"י הסדרת אזורים בהם אין מערך ביוב מוסדר (בהם ישנם כיום בורות ספיגה וחיבורים פיראטיים בין מערכות הביוב והניקוז). 	<ul style="list-style-type: none"> עיריית שפרעם ותאגידי המים והביוב האזוריים 	1
צמצום מטרדי קרינה מקו מתח עליון	<ul style="list-style-type: none"> קידום העתקת/הטמנת קו המתח העליון במתחם 5 ו5א (מגורים ותעסוקה). שמירה על מרחקי בטיחות מקו המתח העליון ביתרת המתחמים בהתאם להנחיית חח"י והמשרד להגנ"ס. 	<ul style="list-style-type: none"> חברת החשמל לישראל הועדה המרחבית לתכנון ובניה 	1
צמצום וניהול פסולת	<p>הקמת תשתיות לטיפול ולהפרדת פסולת במקור:</p> <ul style="list-style-type: none"> לפעול להקמת מערך שכונתי באמצעות הצבת מיכלי איסוף וחדרי אצירה נגישים, מעוצבים ומסומנים כראוי במבני המגורים, במבני הציבור ובמרחב הציבורי או באמצעות מרכזי מחזור שכונתיים הממוקמים במרחק הליכה קצר מבתי התושבים. 	<ul style="list-style-type: none"> עיריית שפרעם 	1
	<p>סילוק מטרדי פסולת קיימים ושיקום השטח:</p> <ul style="list-style-type: none"> פינוי ריכוזי פסולת פיראטית ברחבי היישוב. פינוי שרידי תחנת המעבר הישנה לפסולת במתחם 9 אשר נסגרה ושרידיה מהווים מפגע סביבתי. תנאי לאכלוס מתחם 9 יהיה פינוי האתר הקיים לסילוק והפרדת פסולת בניין ומציאת מיקום חלופי. במרחב החקלאי יקבעו הנחיות לטיפול ולפינוי פסולת חקלאית. תכנית מפורטת לבנייה של למעלה מ-1,000 יח"ד תכלול בתחומי התכנית, או בסביבתה, הקמת תחנת מעבר זמנית לפסולת יבשה בהתייעצות עם המשרד להגנת הסביבה. הקמת תחנת מעבר זמנית תלווה במסמך סביבתי שיגדיר את הפעולות ואת האמצעים שיש לנקוט למניעת מפגעים. 	<ul style="list-style-type: none"> עיריית שפרעם 	2
	<p>הקמת מפעל למיחזור וטיפול בפסולת:</p> <ul style="list-style-type: none"> הקצאת שטח של 20-30 דונם בתחום אזה"ת (מתחם 11) עבור מפעל למיחזור וטיפול בפסולת - במתחם סגור. הכנת תכנית מפורטת בהתאם להנחיות המשרד להגנ"ס. 	<ul style="list-style-type: none"> עיריית שפרעם המשרד להגנ"ס 	3
	<p>טיפול בפסולת - פעולות לפי מתווה תכנית "סביבה שווה"</p> <ul style="list-style-type: none"> המשך פעילות ויישום עקרונות תכנית המשרד להגנ"ס 'סביבה שווה' להסדרת משק הפסולת ביישוב, על בסיס החלטת ממשלה 1496. http://www.sviva.gov.il/subjectsEnv/Waste/Equal-Env-Waste/Pages/default.aspx 	<ul style="list-style-type: none"> פעילות ברמה האזורית "שער הגליל"- שש רשויות יחד (שפרעם, עיבלין, כפר מנדא, כבול, שעב וטמרה) המשרד להגנת הסביבה 	4
הסדרת מתחם לגידול	<ul style="list-style-type: none"> איתור שטח בשיתוף עם מועצות אחרות סביב שפרעם - שטח של כ-200 דונם (עבור מגדלי שפרעם). 	<ul style="list-style-type: none"> עיריית שפרעם ומועצות מקומיות נוספות 	5

יעד	אמצעים ליישום	גופים שותפים/מממנים	סדר עדיפות
בע"ח לצורך צמצום מטרדים	<ul style="list-style-type: none"> הכנת תכנית מפורטת למתחם לגידול בע"ח מחוץ לגבול התכנית, אשר תכלול נספח סביבתישיתייחס לצמצום מפגעים ומטרדים סביבתיים העלולים להיווצר מהמתחם, כולל מודל ריחות אשר יקבע את מרחקי ההפרדה הנדרשים. הכשרת השטחים לגידול בע"ח והעברת העדרים ממתחמי המגורים לשטחים המיועדים. גיבוש חוק עזר עירוני בנושא גידול בע"ח בשכונות המגורים ואכיפתו. 	<ul style="list-style-type: none"> הוועדה המרחבית לתכנון ובניה משרד החקלאות המשרד להג"ס 	
העברת מטרדים לאזורי התעסוקה	<ul style="list-style-type: none"> עידוד ותמרוץ העברת מטרדים מאזורי המגורים לאזורי התעסוקה. יוקם חניון לכלי רכב כבד בשטח של כ-10 ד' בתחום אזור תעסוקה/תעשייה. דרך הגישה לחניון תהיה מחוץ לאזור המגורים. ימומש במסגרת תמל 1036. 	<ul style="list-style-type: none"> עיריית שפרעם 	5
סקר ריחות מבית המטבחים	<ul style="list-style-type: none"> במתחם 14 לעת תכנון תכנית מפורטת יידרש לבצע סקר ריחות לקביעת קו הבינוי המינימאלי האפשרי מבית המטבחים ו/או דרישות לשינויים במבנה בית המטבחים אשר יאפשרו קרבת שימושים נוספים אליו. 	<ul style="list-style-type: none"> עיריית שפרעם לאישור המשרד להג"ס 	
צמצום מטרדי רעש ואיכות אוויר	<ul style="list-style-type: none"> מכבישים אזוריים וארציים - טרם פיתוח מתחמים עתידיים, יש לפתח רצועה מגוננת שתהווה חייץ בין הכבישים לבין המתחמים העתידיים. 	<ul style="list-style-type: none"> נתיבי ישראל משרד התחבורה 	5
הגנה מפני שריפות	<ul style="list-style-type: none"> באזורי שימושים מעורבים - אזורי תעסוקה מסחר ומלאכה ביצוע חלוקה פנימית של האזור המעורב לאזורים הומוגניים מבחינת רמות הפוטנציאל ליצירת מטרדים וסיכונים ובפריסה המרחיקה את השימושים המסוכנים מיעודי קרקע רגישים גובלים. הגדרת שלביות פיתוח ומרחקי בטיחות בהתייחס לקיום שימושים רגישים טרם הקמת המתחמים או לאחריהם. 	<ul style="list-style-type: none"> עיריית שפרעם לבקרת משרד הג"ס 	
הגנה מפני שריפות	<ul style="list-style-type: none"> התכניות המפורטות בצמידות לשטחי יער יכללו דרכי אש ברוחב 6 מ' בהן יוצבו הידרנטים לכיבוי אש בהתאם לדרישות כיבוי אש. 	<ul style="list-style-type: none"> עיריית שפרעם יזמי תכנון (משב"ש, רמ"י, פרטיים) המשרד להגנת הסביבה קק"ל הרשות הארצית לכבאות והצלה 	5
בניה ירוקה	<ul style="list-style-type: none"> אימוץ מדיניות בניה ירוקה בהתאם לתקן ישראלי 5821 על עדכוניו. 	<ul style="list-style-type: none"> עיריית שפרעם המועצה לבניה ירוקה 	6

